

צ"ל

וביאור הענין בעבודת האדם, הנה יצאנו בעבודה הו"ע תורה, דכמו שיצחק הוא עולה עולה תמימה, היינו העלה מלמטה למעלה, שהוא מובדל מכל עניני העולם, כן הוא בענין התורה דכתיב בה' הלא כה דברי כאש, ומה אש אינו מקבל טומאה אף דברי תורה, אינו מקבלין טומאה, משום שהתורה גם בהיותה למטה היא מובדלת מכל עניני העולם (התורה מ"ה). ורבקה שבאה מארם נהריים הו"ע המצוות שנתלשבו בדבריהם גשמיים, ציצית בצמר גשמי ותפילין בקלף גשמי, והושקו כל התורה כולה (היינו כל המצוות כולן) לתפילין, ודענינם הוא לפעול בגשמיות העולם ולעשות לו ית' דירה בתחתונים (כתי" ב"ן). וענין היחוד דתורה ומצוות (יחוד מ"ה ובי"ן), הוא מה שהתורה לא בשמים היא, וניתנה למטה דוקא, וע"י שנמצאת למטה באופן של הבלה (שם מ"ה), הרי היא פועלת במצוות (שם בי"ן) שיהיו כראוי, דע"י מעשה המצוות [דכל המצוות הם כתיבת מעשה לגבי כפי שהם כלולים בתורה, דאפילו המצוות שבמשבת הרי הם נקראים בשם מעשה לגבי כפי שהם כלולים בתורה] התי' דירה לו ית' בתחתונים. וזהו גם מה שאומרים בכל מצוה, לשם יחוד קוב"ה ושכינתו (כמבואר גם בתנאי פמ"א), דקוב"ה ושכינתו הם מ"ה ובי"ן, לפי שבכל מצוה ישנו היחוד דמ"ה ובי"ן. וזהו שהמצוות הם מתולדות שעי' היחוד, כמאמר: תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים.

והנה אף שכללות ענין התורה ומצוות הוא כתיבת יחוד מ"ה ובי"ן, כנ"ל, מ"ה, בכל מצוה היחוד מ"ה ובי"ן הוא רק דפרטיות, משא"כ בהשדור דיצחק ורבקה בללות הענין היחוד מ"ה ובי"ן. ולכן הנתנית כח ליחוד מ"ה ובי"ן שבכל מצוה הוא מבוללות היחוד דמ"ה ובי"ן, שזה ה"י בנישוא יצחק ורבקה. וזהו מה שכל המצוות ניתנו ברמזה, לפי שבהן היחוד דמ"ה ובי"ן הוא בדרך פרט ורמיזה ושערה (כמובא בהדרושים כ" דוגמאות לזה, מרמז ומשערת, ורמ"ש -

- 8) ירמ"י כג, כט. 9) בזכות כב, א. זח"ג פ, ב.
- 10) קדושיך לה, א. וראה לקו"ש ח"ט ע' 79 הע' 3.
- 11) תנחומא נשא טז. כ"ר ספ"ג. במד"ב פי"ג, ו. 12) ראה ב"מ נט, ב. 13) ראה פנ"ח שער הזמירות ספ"ה. ס' הליקושים ס"פ ראה. ובכ"מ. 14) פרש"י ופס"ד ר"פ נח. וראה ב"ר פ"ל, ו. 15) ראה אורה"ח שם קטח, ב. קל, ב. סה"מ חקט"ג שם ע' ל"ד.

הנחת הת' בלתי מוגה

הנחת הת' בלתי מוגה
אמר ר' אחא יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מהורתן של בנים, שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא ניתנו אלא ברמזה, וידועים הדיקונים בזה בדרושי רבינו ר' זקן. והנשיא של אחיך (כדורושים שנדפסו או נתפרסמו בקופיר לכ"ו"ב) 2, מהו ביאור וטעם הדבר שיפה שיחתן כו', ועוד יונק לשונות במאמר ר' אחא, כמובא בהדרושים. והנה אף שמאמר ר' אחא הוא בנוגע לכללות שיחת של עבדי אלו ביחס לתורתן של בנים, מ"מ, מזה שולמות שיחת ענין זה (ויפה אלו ביחס לתורתן של אלעזר, שתוכנה הוא עשייתו והנישואין דיצחק ורבקה) צ"ל, דזה שיפה שיחתן כו' הוא גם מצד היחוד דיצחק ורבקה שיש בו מעלה גדולה לגבי תורתן של בנים.

ונקודת הביאור בזה הוא, דהנה יצחק ה"י עולה תמימה, ונאמר עליו לצאת מחוץ לארץ הקדוש, כמ"ש גור בארץ הזאת גר יצחק ורבקה בארץ כנען. וזהו מה שבשרשן יצחק הוא כתיבת שם מ"ה ורבקה היא כתיבת שם ב"ן. דהגם שיצחק בגימטריא ד"פ ב"ה"ז, מ"ס, ה"ז שם ב"ן כפי שהיא בשרשו באצילות. היינו לשם מ"ה, ולשם הוא לגמרי מכל העולמות, כמ"ש גור בארץ הזאת. משא"כ רבקה, ענינה הוא שם ב"ן, ספירת המלכות שרגלי' יורדות לכ"ה, למקום דמשה יפרד. וזהו ענין היחוד דיצחק ורבקה, שע"י יומשל שם מ"ה בשם ב"ן, עד שנאמר על יצחק, וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק וגו', ואתן לעשו את הר שעיירי, היינו שנמשך עד להר שעייר.

וכיאות -

- 1) כ"ר פ"ט, ח. פרש"י עה"פ פרשתנו כד, מב. 2) לקו"ח ברכה צו, ד. סה"מ חקט"ג ע' לו. תו"ח לר' לר' עט, ד ואילך. שם פרשתנו קליה, א ואילך. קלז, ד ואילך. אורה"ח פרשתנו קכז, ב ואילך. 3) כ"ר פס"ד, ג. פרש"י עה"פ תולדות כו, ב. 4) תולדות כו, ג. 5) שם כה, כ. ועוד. 5א) להארז"ל ס"פ וירא. 6) בראשית ב, י. וראה תו"ח דרושים למג"א קטז, ד. לקו"ח שה"ש"ל לה, ג. ובכ"מ. 7) יהושע כד, ג ואילך.

ובכל נפשו ובכל מאדך, למעלה ממדורה"ג, דזהו עיקר ענין התפלה, כמאמר, לית פליחנא כפולחנא דרחמינא. וזהו גם הקשר לעברי אבות דוקא, כי ענין העבודות (עבודות) עיקרן הוא האהבה שאינה מוגבלת וכו'.

והנה אף שנת"ל, דזה שיפך שיחתן של עברי אבות מותרותן של בני ישראל, והוא, משום ששיחתן של עברי אבות הוא כללות ענין שיחתן דמ"ה וכו', וכו' ז"ל, צריך שיחוד בללי זה זמן אחר גם בפתחים. וזהו מה שעבורה זו נותנת כח לחרות של בני ישראל, וע"ד מארז"ל, תכלית חכמה חשובה ומעשים טובים, היינו, שצ"ל מעשים טובים, אלא דבכדי שיהיו המעשים טובים ומאויי, צריך להקדמת ענין התשובה. וזהו גם מה ששיח' בגמטריא ג' פ' קמ"ג, וכי ע"י הקדמת ענין השיחה והפלה וחשובה, פועלים בכל העולם, ע"י ג' הקוים שעליהם העולם עומד, לפעולת לוי' דייורה בתחתונים.

106
318

והנה ע"פ מה שנת"ל, שכפרשה זו, מדובר בכללות הענין דיחוד מ"ה וכו', שהוא בדוגמת התשובה (ולחירה מזו, כלשון פשוט של אלעזר בפולת בחורה) ולחירה מזו, כלשון המורה זו, דפ"ס הוא אומרה ושונה, לפי שהחוכה של פשוט זו (שיחתן) של עברי אבות, ענין התפלה והתשובה הוא בבחינת כפלים, דענין התשובה הוא כפלים לחוש"ג. ולכבוד ג' דברים, לך לך, שצ"ל שצ"ל האותיות כפולות מורה על הגאולה, משום שזה מורה על חוקף הענין, עד שהוא למעלה ממצרים ומדורה"ג. וזהו גם מה ששבת קרבנו כפול וכל עסקא דשבתא כפולא, משום שנוסף לזה שבתה הוא השבועי מימות השבוע, הרי הוא גם למעלה מהזמן, למעלה מכל מדורה"ג. וזהו יפה שיחתן של עברי בתי אבות -

- (26) זח"ג רסז, א. (27) ברכות יז, א. (28) ואה לקו"ח שמע"צ פה, א. שה"ש יז, ג. (29) אוה"ח פרשתנו קלה, א. (וש"ג). (30) אבות פ"א מ"ב. וראה לקו"ח שלה מט, ב. ד"ה על ג' ד' ה"ש"ח. (31) ב"ר שם. (32) ראה שמ"ר רפמ"ו. אה"ח טפ"ט. לקו"ח שבת שובה סה, ב ואילך. לקו"ח ח"ז ע' 152.
- (33) אוה"ח לך לך חרעד, א. הריפ, ב. ד"ה ויאמר גו' לך לך גו' חר"כ"ז (סה"מ חר"כ"ז ע' טו). (34) מדרש תהלים צב, א. יל"ש שם.

תנחת ה"ח בלתי מוגה

וכמ"ש סלסלה וחרוממן, שדוח"ע הפרדת השערות שבתורה"ז, היינו בירור הפרטים כו', משא"כ בייצחק ורבקה הי' זה באומה לעללי וע"ד מה שבו אבריים פרטים, שהשירות בהם שבהם העולם ובלמ"ה, וישנם אבריים הכללים ומוט ולג שבהם החיות בגלג' (דאף שלבא פליג לכל שייצפ"ג, מ"מ החיות בכל האברים הפרטים הוא בעולם, ודוקא בלב ובמות הוא בגלג' , וכמובאר בארובה בעטרה ראש בתולתו, שהיותו כל האבר"ז הוא במצות שנמשלו לאברה"ה (רמ"ה מ"ע כנגד רמ"ה דע"ד) ושם מל"ה כנגד ש"ה גידל"מ), שהמצוות הפרטיות אבריים ושמ"ה רב"ן הוא בהם בהעלם, משא"כ בייצחק ורבקה הי' כללות הענין דיחוד מ"ה רב"ל.

וזהו יפה שיחתן של עברי אבות מותרותן של בני ישראל, כי היחוד של מ"ה רב"ן שנעשה בחרותן של בני ישראל, הוא רק באופן פרטי, אשר כללות ענין היחוד (לאדחאמ"צ) בענין החבורות שצריכה להיות באופן פרטי דוקא, ומה מובן בכללות ענין חומ"צ, משא"כ שיחתן של עברי אבות, שהוא בנוגע להשידור דיצחק ולבקה, הוא יחוד מ"ה רב"ן באופן כללי. וזה נותן גם הכח על היחוד דמ"ה רב"ן שנעשה בחומ"צ באופן פרטי.

רבזה יובן גם מה שאומרים יפה שיחתן כו', כי ענין השיחה הוא ג' כ' כללות היחוד דמ"ה רב"ן. והנה שיחה ענינה תפלה, כמארז"ל איך שיחה אלא תפלה"ז, וכמ"ש גבי יצחק גופא ויצא יצחק לשוח כשדה"ז, דקאי על תפלה המנוחה, וענין התפלה הוא שאינו מדוד ומוגבל במצוה פרטית, אלא היא באופן כללי. דבכל המצוות נאמר לא חוספין ולא תגרעו, שהם במדידה והגבלה ומדויקים בכל פרט, בלי שום שינוי, משא"כ בענין התפלה כתיב"ז וראה את ה' אלוקיך בכל לבבך וכו' -

- (16) משלז' ד' ח. (17) ראה לקו"ח אחרי כז, א. וכו"מ.
- (18) עשרה מאמרות מא' אמ כל חי ח"ב סל"ג. של"ה כ, ב.
- רסה, ב. שא, ב. וראה עבוה"ק ח"א פיל"ז ואילך. וכו"מ.
- (19) ראה זח"ג קסא, ב. רכא, ב. (20) זח"ה א קע, ב. וראה שנות כג, ב. (21) ברכות כו, ב. ע"ז ז, ב. וכו"מ.
- (22) בראשית כד, טג. (23) ברכות שם. (24) דברים ד, ב. שם ו, ה. (25)

תנחת ה"ח בלתי מוגה

בס"ד. ש"פ וייצא, ט' כסלו, ערב יו"ד כסלו, ה'תשס"ב.
הנחת ה"ת בלתי מוגה

אזה אחד ושמן אחד ומי כעמן כישראל גוי אחד בארץ ומבאר
כ"ק אדמו"ר האמצעי בהמאמר ד"ה זה י' שכנראה שמאמר
זה הוא הדרוש אתה אחד שאמר כ"ק אדמו"ר האמצעי בש"ק
האחרון בשבתו במאמר (והוא ש"פ וייצא, ט' כסלו, תקפ"ז)
קודם תפלת המנוחה¹ שככלל נוסח זה נמנים ג' הקו"ץ חג"ח
ד' פעמים, בד' מדריגות הכוללים כל סדר ההשתלשלות, מתחיל
מלפני הצמצום. אתה אחד ושמן אחד ומי כעמן כישראל גוי
אחד בארץ הם ג' הקו"ץ חג"ח כמו שהם לפני הצמצום, דגם לפני
הצמצום יש התחלקות דג' קו"ץ, עד כמה ששייר לפני הצמצום
ענין ההתחלקות. תפארת גדולה ועשרת ישועה יום מנוחה
וקדושה לעמך נתת הו"ע ג' הקו"ץ כמו שהם לאחר הצמצום,
אבל גם ג' קו"ץ אלו הם בעולמות הא"ס שלמעלה מאצילות
ואינם בבחינת הגבלה ממש (כבאצילות, שיש שם כלים
המגבילים), ולכן אומר על זה לעמך נתת, דענין הנתנה הוא
דבר הניתן מיד ליד בלי שינוי בין קודם הצמצום ולאחר,
הצמצום. ולדברי זה (אברהם יגל כו') מנוחה אהבה ונדבה כו'
מדבר בענין הג' קו"ץ כמו שהם באצילות, דבאצ"י הם בבחינת
הגבלה, עשר ולא חשע עשר ולא מנוחה אהבה ונדבה כו' ב'
מדריגות, אברהם יגל יצחק ירנן יעקב ונניו ינוחו בו קאי
על חג"ח דאצילות, מנוחה אהבה ונדבה מנוחה אמת ואמונה
מנוחת שלום השקט ובטח קאי על נה"י דאצילות. וכמבואר
בארובה בדרוש הנ"ל.

והנה ע"פ הנ"ל שדרוש זה הוא הדרוש ד"ה אתה אחד שאמר כ"ק
אדמו"ר האמצעי בש"ק האחרון בשבתו במאמר הוא ש"פ
ויצא, מובן שהענינים שבדרוש זה יש להם שייכות וקשר
עם פרשת וייצא (וכמו שדובר כמ"פ, שהדרושים דרבותינו
נשיאינו (גם אלו המחזילים בפסוק אחד), יש להם שייכות
להפרשה שבה נאמרו). ויש לומר, שהשייכות דדרוש זה לפרשת
ויצא הוא ע"פ הידוע עה"פ ויחלום והנה סולם מוצב ארצה
ויצא - וראשו -

- (1) נדפס בקונטרס בפ"ע (קרה"ח, תשכ"ה). וראה ב"פחת
- דבר"ל להמאמר ובהערה שם. (2) "החמים" חוברת ב' ע' פד
- (פס, ד). מבוא לקונטרס "בד קודש" ע' 9. (3) "החמים" שם
- ע' עד (פו, א). (4) ספר יצירה פ"א מ"ד.

אבות כו', דע"י מעשה אבות סימן לבנים², ע"י העבודה בענין
התשובה כו' הרי ישראל עושיין תשובה ומיד הן נגאלין³.

* _____

(35) ראה ב"ר פ"מ, ו. רמב"ן בראשית יב, ו. אורה"ח ר"פ
לר. (36) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

הנחת ה"ת בלתי מוגה